

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 628. An & quid ex bonis paternis ex testamento vel ab intestato capere possint filii naturales.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

feudo antiquo dicit cum Socin. Jun. *L. 2. conf. 160. num. 44.* Ruin. *L. 1. conf. 9. in fin.* uti idem quoque de feudo novo, seu acquisito per vasallum ipsūmet testantem pro se & liberis, tradunt Socin. Jun. *in cit. conf. 72. num. 35.* & aliis; contrarium sentiunt alii, quorum sententiam sibi placere ait Clar. eò quòd valde rationale sit, ut, quòd quæsitv jure suo, etiam suo arbitrio alienare possit, & quòd, quando prælegatur feudum uni ex comprehensis in investitura, non agatur de præjudicio domini directi. De cætero tamen limitanda responsio ipsa, ut in feudo simpliciter hæreditario possit vasallus de eo disponere ad sui libitum, & relinquere, cui voluerit; cum tale feudum sit alienabile & transitorium ad quoscunque hæredes, etiam extraneos; adeoque nil vetat, quò minus per testamentum de eo disponere possit. Clar. *l. c. num. 2.* Si verò feudum est mixtum; nimirum ex pacto & providentia, & simul hæreditarium, quale est receptū pro se & filiis hæredibus, quòd filius habere nequit, nisi sit hæres, de eo testari nequiret vasallus. Clar. *l. c.* hanc statuens regulam generalem: quòd sive feudum sit simpliciter ex pacto & providentia, sive sit mixtum, vasallus de eo testari non possit in præjudicium agnatorum; si tamen filius vel agnatus adiret hæreditatem vasalli, qui de feudo testatus est, sine beneficio inventarii, non possent talem alienationem in testamento factam revocare; quia in eo casu non possent facto defuncti contravenire; & hoc non; quia alienatio hæc per aditionem convalidaretur, sed quia adeundo sibi præjudicarunt. Vide Eundem Clarum de hoc pluribus.

Quæst. 627. Quinam ob delictum nihil capere ex testamento possint.

R Esp. Primò in genere: intestabiles activè sunt quoque intestabiles passivè, sive qui prohibentur testari ob crimen, nihil quoque accipere possunt ex testamento. Secus est de eo, qui prohibetur facere testamentum ob defectum, qui non cadit in crimen, v. g. quia pupillus, mutus, &c. Clar. *§. testamentum q. 34. num. 2.* de Lugo. *de f. & f. Tom. 2. d. 24. n. 73.* cum gl. in *L. scilicet. §. 1. ff. de testam. & communi. hinc*

2. Resp. Secundò in specie: qui ob crimen nihil accipere possunt ex testamento, sunt ferè sequentes. Primò hæretici & apostatæ. juxta *L. fin. c. de hæretic. L. qui sanctam, c. de Apostat.* eorumque credentes, receptatores, defensores, fautores, si intra annum non penituerint & satisfecerint. *c. excommunicamus de hæret.* quæ tamen jura non videntur in usu in Germania & locis, ubi hæretici tollerantur. Secundò, qui Cardinales persequuntur eosque percutiunt. *c. felicis. de pæn. in 6.* Tertio communitates Judæorum inter Christianos commorantium. *L. 1. c. de Judæis.* uti & Collegia illicita. Quartò occisor testatoris, qui eo ipso excluditur ab hæreditate. *L. ult. §. ult. ff. de bonis damnator. de Lugo. l. c. num. 75.* & eo ipso, quòd ei legatum, censetur revocatum. quòd tamen non transit ad fiscum; sed absque ulla sententia devolvitur ad hæredem defuncti. idemque est de fideicommissis. adeoque legatarius tenetur in conscientia illud non acceptare; sed relinquere. de Lugo. *l. c. num. 77.* cum Sanch. *L. 4. mor. c. 1. du. 38. n. 7.* Idem est, si post factum legatum legatarius notabilem injuriam inferat testatori, vel gravem inimicitiam erga illum gerat. idem cum Molin. *d. 212. §. racia.* verò ubi tamen ingratitude evenerit post mortem testatoris, non eo ipso perditur legatū; quia testator non potuit

habere in vita contrariam voluntatem; sed illud tanquā indigno auferri potest, & applicandū fisco post sententiam. Si verò post inimicitiam testator tacitè vel expressè reconciliatus legatario, cum receperit in amicitiam, valebit legatum. illudque accipere poterit, ut Lugo *l. c.* cum Sanch. *cit. du. 38.* dum autem excluditur occisor testatoris à bonis defuncti, in quibus institutus erat hæres. *L. ult. §. ult. de bonis damnator.* dicunt plures apud Sanch. *l. c.* in dicto casu bona illa non applicari fisco, dum hæres est voluntarius, sed haberi talem pro non scripto hærede; transire verò ea ad fiscum, ubi occisor erat hæres necessarius, nec requiri ad hoc sententiam; sed esse talem ipso facto incapacem eorum, & in conscientia debere ea relinquere. Sanch. tamen *l. c.* & cum eo Molin. *d. 178.* & de Lugo *l. c.* juxta *cit. L. ult. ff. de bon. damnat.* asserunt simpliciter, ob delictum hæredis applicari ea fisco; ac proude hæredem interfectorem posse ea retinere ante sententiam; cum, quòd ob delictum auferretur hæredi, & applicatur fisco, id fiat in pœnam, quæ requirit sententiam. Porrò num idem, quòd dictum de occisore domini testatoris, dici quoque debeat de eo, qui occidit possessorem fideicommissi vel majoratus, in quo succedere deberet occisor. Vide apud de Lugo. *l. c. num. 82.* remittentem ad Sanch. *l. c. c. 4. du. 59.* Quintò servus, qui commisit adulterium cum domina, pendente deluper accusatione, institui ab ea non potest hæres. *§. est autem casus. Inst. de hæred. Inst. Lugo. l. c. num. 74.* unde etiam videtur nihil capere posse ex illius testamento. Sextò excluditur ab accipiendo legato, qui testatori prohibuit testari aut revocare testamentum; applicaturque illud fisco. Molin. *cit. d. 212.* qui etiam *d. 178. §. quartus est.* idem dicit de instituto hærede. de Lugo. *num. 78.* qui etiam notat, legatarium in hoc casu etiam ante latam sententiam teneri restituere illis, quorum intererat fieri aut revocari testamentum. Septimò hærede testamentum, in quo institutus, accusante & prosequente usque ad ultimam sententiam prolatam contra ejus intentionem, hæreditas, eo ut indigno rejecto, cedit fisco. *L. alia causa. c. de his, qui ut indigni.* non tamen ubi hæres non nomine proprio, sed ut tutor vel curator alterius minoris, vel ut Advocator fiscalis (secus, si ut Procurator vel Advocatus alterius privati) accusavit testamentum. de Lugo. *num. 80.* Octavo juxta plures apud Molin. *cit. d. 178. §. tertius eventus.* hæres institutus, si accessit ad uxorem testatoris. quòd quidem de hærede dubium esse; de legatario tamen certum videri juxta *L. 1. §. L. si inimicitia. ff. de his qui ut indigni.* ait de Lugo. *num. 79.* cum Molin. *cit. d. 212.* Nonò hæres, qui testatoris, dum mente captus erat, curam debitam non habuit. in quo ablata ab eo hæreditas cedit fisco. idem est de eo, qui negligens fuit in testatore capto redimendo. in quo casu hæreditas applicanda ad redimendos captivos, ut ait de Lugo. *num. 81.* in his & similibus casibus remittens ad Molin. *cit. d. 178.* ubi is quoque notat, quòd in casu quo applicatur fisco, hunc teneri ad omnia debita defuncti juxta vires hæreditatis, & ad solvenda omnia legata, si supersit fisco quarta pars bonorum, aliàs ab eo ex legatis detrahi posse quartam falcidiam.

Quæst. 628. An & quid de bonis paternis ex testamento vel ab intestato capere possint filii naturales.

R Esp. Filii naturales (quales dicuntur, qui concepti vel nati ex parentibus tempore conceptionis

nis vel natiuitatis habilibus ad contrahendum inuicem matrimonium validè, etiam si fortè non licitè v. g. quia obstricti voto simplici castitatis, vel quia desponsati sunt alteri. Sanch. *L. 4. mor. c. 3. du. 2. & 3.* Lugo. *l. c. num. 83.*) deficientibus legitimis descendentibus & ascendentibus, accipere possunt omnia bona parentum. de Lugo. *l. c. num. 88.* Clar. *§. testamentum. q. 3. n. 1.* nimirum in vi *Auth. licet. c. de natural. lib.* cuius dispositionem esse in usu & seruari, neque correctam per *c. per venerabilem. qui fil. sint legit.* & sic etiam seruandam de Jure Canonico, ait Clar. *l. c.* Existentibus verò legitimis descendentibus, solum dari à patre potest filiis naturalibus & eorum matri simul pars duodecima bonorum, & matri soli superstiti media pars duodecimæ partis, *cit. Auth. licet. & Auth. quib. mod. natural. officii sui. §. ne igitur.* Lugo. *l. c.* Mortua autem eorum matre possunt accipere à patre totam duodecimam. & deficientibus in hoc casu legitimis descendentibus, & existentibus legitimis ascendentibus (quibus de jure communi debetur tertia pars bonorum) reliquum dari potest naturalibus, de Lugo. cum Covar. & Molin. pro ut constat ex *citatis Auth.* Possè quoque filios naturales accipere omnia bona patris existentibus legitimis, dum hi validè renunciarunt bonis paternis contra alios, quos refert Sanch. *l. c. du. 17.* probabilius *ibidem.* tenet idem cum aliis, quos sequitur de Lugo. *num. 89.* eò quòd idem sit non exstare legitimos, & exstare quidem legitimos, sed eos non posse succedere propter renunciationem. Item de eodem jure communi filii naturales deficientibus descendentibus legitimis & legitima uxore non superstite ab intestato succedunt in sexta parte bonorum dividenda per æquales partes inter illos eorumque matrem, si superstes sit. existentibus verò legitimis vel legitima uxore, in nullo succedunt, sed tantum debentur iis alimenta, quæ etiam eis debentur, ubi pater testatus decessit. de Lugo. *num. 90.* juxta *cit. Auth. quib. mod. natural. §. si quis autem. & §. si quis igitur. Auth. de orient. & semiss. §. consideremus. & Auth. licet.* Quod idem, nimirum naturales adhuc succedere ab intestato in sexta parte, existentibus ascendentibus legitimis contra alios id negantes rectius affirmat cum Molin. *d. 166. §. Anton. Gomez.* de Lugo. *l. c.* ubi etiam advertit, quòd hæc dicta de naturalium successione ex testamento vel ab intestato locum quoque habeant in nepotibus & pronepotibus respectu avi & proavi, & cum proportione etiam in ipsis ascendentibus naturalibus, qui eodem modo succedunt descendentibus in defectu descendentium, qui ascendentibus præferantur. Ac denique naturales filii de jure communi, non solum ex testamento, sed & ab intestato succedere possunt matri æquis portionibus cum legitimis, de Lugo. *n. 91.* juxta *L. si qua Illustris. c. ad Sc. Orfician.* junctâ gl. idem dicendum asserens de matre filii naturalis, succedente in eadem portione filio non habenti descendentem juxta *citatas Auth. quib. mod. & Auth. licet;* non obstantè, quòd Genes. 21. Sara dixit Abraham: ejice ancillam & filium ejus; non enim erit hæres cum filio meo Isaac. nam præterquam, quòd filius ille ancillæ non erat illegitimus, utpote natus ex uxore legitima, et si minus principali; ibi à Deo id ipsum approbante, per hoc constituta non fuit lex universalis, sed particularis pro illo casu, Deo volente significare prælationem Populi Christiani, qui erat ex matre libera supra Populum Judaicum, qui erat ex servitute, prout explicuit Apostolus ad Galas. 5. & ad Roman. 9. Lugo. *l. c.*

Quæst. 629. Quid ex bonis paternis accipere possint spurii, item filii naturales & spurii legitimi.

1. **R** Esp. Primò filii spurii (quales tamen per *L. vulgo. ff. de stat. homin.* dicantur nati ex solutis, matre tamen existente publica meretrice, ita ut ignoretur quis ex fornicatoribus sit verus pater, reputentur; passim tamen vocantur ii, qui nati sunt ex damnato coitu, id est, à parentibus tempore conceptionis inhabilibus ad contrahendum inter se matrimonium. v. g. nati ex adulterio, vel à Sacerdote, vel confanguineo, & de quibus hic quaeritur) hi inquam nihil à patre, neque ex testamento, neque ab intestato, neque per donationem inter vivos (nisi fortè, ut Clar. *l. c. num. 2.* occasione alimentorum, cum pater istiusmodi filios etiam de jure civili alere debeat) capere possunt. Molin. *Tom. 2. d. 167. §. quòd si filius spurus. & d. 169. in pr.* Valq. *de testam. c. 5. §. 1. du. 1.* Sanch. *L. 4. mor. c. 3. du. 19.* de Lugo. *l. c. num. 92.* dicens in hoc convenire Theologos & Juristas juxta *L. si quis incesti. c. de incest. nups. l. 1. c. de natural. lib.* contra Sotum. *L. 4. de just. g. 5. a. 4.* Ledesm. & Angles. in quantum censent spurios, qui non sunt filii Clericorum vel Religiosorum, posse in conscientia accipere à patre, non ex testamento, sed ex donatione inter vivos. Unde jam

2. Infertur primò, non posse filium spurium etiam per substitutionem aliquid accipere ex testamento patris. de quo vide fusè agentem de Lugo. *à num. 93.* Secundò, si pater testamento præcipiat sua bona distribui inter pauperes vel conjunctos, non poterit executor testamenti eligere filium spurium testatoris, illique dare ultra alimenta; cum in eo casu filius non acciperet ab executore, sed à testatore, præterquam quòd si ei darentur alimenta necessaria juxta suum statum, jam nihil posset accipere titulo paupertatis. ita de Lugo. *num. 109.* cum Sanch. *l. c. du. 26.* & aliis ab eo citatis. Possè tamen executorem in hoc statu dare ex bonis testatoris filio suo spurio pauperi; eò quòd tunc non det ei proprio nomine; uti etiam possè patrem obligatum ad dandum pauperibus debita incerta ex injustè acquisitis, aut etiam ex inventis filio suo spurio exinde dare; eò quòd tunc non det ex suis, sed ex bonis creditorum eorum nomine censet Sanch. *l. c. du. 27.* quibus de suo addit de Lugo. *l. c.* posse patrem, dum hic est executor testamenti alicujus cognatorum suorum, qui voluit bona sua distribui inter cognatos suos, dare exinde filio suo spurio; si tamen hic capax esset accipiendi ab ipso testatore, si ei determinatè & nominatim reliquisset. Secus tamen esse, si pater ex voto suo obligatus esset dare pauperibus superflua; cum hic sit eorum dominus, adeoque daret suo nomine. Tertiò non potest accipere quid à patre cum consensu filiorum legitimorum; cum prohibito hæc non sit in favorem legitimorum; sed in odium turpitudinis paternæ; alioquin non existentibus legitimis pater posset relinquere spurio. qui tamen consensus id operatur, ut post mortem patris eum illa accipere à consanguineis non prohibeatur. de Lugo. *num. 110.* cum Sanch. *l. c. du. 30.*

3. Nihilominus tamen etiam limitanda responsio. Primò, ut spurius accipere possit à patre titulo oneroso, modò id fiat seclusa fraude, ut dum contractus onerosus non majore vel minore pretio intuitu spurii celebraretur, sed sicut fieret cum extraneo. Arg. *L. qui testamentum ff. de prob.* ubi supponitur posse inter patrem & spurium intercedere